

Sonja á Liðarenda, stjóri á Estra, stendur við jólakalendaranum hjá Útvarp Føroyar, sum øll Føroya børn gleða seg til
Mynd Jens Kristian Vang

Tey prenta við fullum trýsti

Á prentsmiðjuni Estra í Gøtu hava tey ivaleyst at gera, nú tað fer at nærkast jólum. Tá ið vit prátaðu við tey, vóru tey í ferð við at prenta útvarpskalendaran

JOHN JOHANNESSEN

- Okkum manglar ikki arbeiði.

Hetta vóru orðini, ið Sonja á Liðarenda frá prentsmiðjuni Estra í Gøtu,

segði, tá ið Sosialurin spurdi hana, hvussu tað gongst við arbeiðinum.

Á Estra hava tey 14 fólk í arbeiði hvønn gerandisdag, og harafturat, so eru tey ofta noydd at arbeiða í skifti-

vaktum. So, Sonja stúrir ikki fyri framtíðini. Hon segði, at móti jólum er altíð nógv at gera á prentsmiðjuni, og tá eru tey noydd at senda boð eftir eyka fólki til arbeiðis.

Jóla kort og jóla kalendarar

Eitt, ið tey prenta nógv av móti jólum, eru jóla kort og jóla kalendarar. Tíðin, tá ið fólk fara at senda jóla kort

til kenningar sínar úti og heima, hon nærkast við fullari ferð. Og hetta merkja tey væl á prentsmiðjuni Estra.

Ein siður, ið hevur verið leingi, er siðurin at geva børnum jóla kalendarar, so at tey í desember kunnu telja dagarnar til jóla. Og eisini nógvir av hesum verða prentaðir á prentsmiðjuni í Gøtu. Tá ið vit tosaðu við Sonju á Liðarenda, vóru tey í ferð við at prenta jóla kalendaran hjá Útvarpi Føroya. Hesin skuldi prentast í 8.000 einstøkum.

Annars, so tekst prentsmiðjan gjøgnum árið við alt hugsandi prentiarbeiði. Á Estra prenta tey milum annað lutaseðlar, bókur, plakatar, rokningar, brævbjálvar, kvittanir o.s.fr.

Serlig maskina

Tá ið prátið fall á jóla kalendarar, so kom blaðmaðurin at hugsa um, hvussu tey á prentsmiðjuni gera lúkurnar í jóla kalendaranar. Tað ber jú ikki til, at fólk standa og skera tær út - ella hvussu?

- Nei, vit hava eina serliga maskinu, ið skerir lúkurnar út. Tó er hetta ikki ein maskina, ið bert verður nýtt til at gera jóla kalendarar við. Hendan maskinan kann geva prentlutum okkara øll mógulig serstøk snið, og verður hon tiskil nýtt alt árið til serstakar uppgávur. Maskinan kann gera alt móguligt bukkiarbeiði, talmerkingararbeiði o.s.fr.

- Eg strevist og stríðist hvønn dag, syngur Jákup Alberg Eliassen, sangari og prentari...

Öv nógvur bókur á jólum

Sonja á Liðarenda sigur, at tey prenta ógvuliga nógvur bókur móti jólum. Men tó heldur hon, at við at geva so nógvur bókur út í senn, so verða ávísar bókur kúðar á marknaðinum. Hon ivast ikki í, at um bókaútgávurnar vóru spjaddar meira út yvir alt árið, so hevði borið betri til at selt tær.

Tøting hitar heimin

P/F Tøting í Gøtu hevur nú í nøkur ár framleitt tryggjur úr føroyskari ull. Hesar tryggjur ver a ikki bert seldar í Føroyum, men eisini úti í heimi. Ja, Tøting ætlar sær m.a. at selja tryggjur heilt til Japans

JOHN JOHANNESSEN

Nú tá ið jólini nærkast, so er nógv at gera hjá P/F Tøting í Gøtu. Um jóltíðir verður nógv keypt av føroyskum tryggjum til at geva í jóla-gávu.

Vit hava tosað við Ólav Gregersen, ið er stjóri á Tøtingarvirkinum, um hvussu tað gongst virkinum.

Tvey tíðarskeið

- Tað eru tvær tíðarskeið í árinum, har vit hava nógv at gera. Hesi tíðarskeiðini eru summarið og so jólini. Tó hava vit meira at gera til summarið, enn vit hava til jóla, sigur Ólavur Gregersen.

- Hvussu nógvur tryggjur selja tit so samanlagt?

- Vit selja einar 10.000 tryggjur um árið. Uppundir jóla selja vit umleið 3.000 tryggjur, og ein stórt partur av hinum 7.000 verður seldur um summarið.

Útlendskir marknaðir

Umframt at selja tryggjur í Føroyum, so selir P/F Tøting eisini tryggjur uttanlands. T.d. verður nógv gjørt við at selja tryggjur til Sveits.

- Í Sveits fáa vit góðan prís fyri tryggjurnar. Tey, ið keypa tær, eru vælhavði fólk, og vilja hesi geva ein góðan prís fyri eina góða tryggju. Harafturat, so er mvg ið har sera lágt. Tað liggur um eini 5 prosent. So har fer ikki so stórt partur av söluprísinum til tað almenna.

- Vit royna eisini at koma inn á marknaðir aðrastaðni í heiminum. Vit kanna t.d. móguleikan fyri at koma á japanska marknaðin. Annars, so verður nógv selt í norðanlondum, serliga Svøríki í og í Danmark.

- Hvussu koma tit inn á marknaðirnar í útlondum?

- Í Sveits hevur ein genta, ið plagar at arbeiða hjá okkum um sumrarnar, men sum hevur verið í Sveits um vetrarnar, tikið sær av at finna sambond. Annars, so fara vit sjálvir til handlarnar ella nýta vit umboðsmenn.

- Japan er kanska eisini ein spennandi marknaður, ið vit ætla at royna okkum á. Japanar hava stóran áhuga fyri hetlendskum tryggjum. Hesar keypa teir nógvur av, so vit vóna at teir eisini fara at keypa okkara.

Eyka fólk

Spurður um tað er neyðugt at fáa fatur í eyka arbeiðsfólki til jólar, svarar Ólavur Gregersen, at vanligar arbeiðs eini 9 fólk á virkinum, meðan tað uppundir jóla og um summarið arbeiða 12-14 f fólk á virkinum.

Ólavur Gregersen sigur eisini at úrslitið hjá P/F Tøting í ár sær út til at vera fragari enn í fjør. Hann heldur framtíðarútliti vera bjørt.

Føroyingar einslittir

- Er nakar munur á tryggjunum, ið tit selja til útlendingar og teimum, ið tit selja til føroyingar?

- Jú, munur er á. Føroyingar keypa nógvur myrka-morreðar knappatryggjur, og annars keypa teir mynstrutar tryggjur, ið ikki eru ov litfagar. Føroyingum dæmar betri tey føroysku mynstrini enn tey norsku. Í Sveits t.d. verður nógv keypt av tryggjum við norsku mynstrum og føgum litum. So munur er á, hvat ið keypt verður.

- Nakað, sum er vorðið sera vælumtøkt, er tað nýggja kotið, ið vit eru farnir at selja. Hesum er stórt

Ólavur Gregersen at Tøting